

KARLSBORGS
KOMMUN

Systematisk kvalitetssammanställning

2021–2022

Barn- och elevhälsan

Karlsborgs kommun

Storgatan 16, 546 82 Karlsborg

0505-170 00, kommun@karlsborg.se

www.karlsborg.se

Innehåll

Organisation	2
Övergripande mål	3
Respektive verksamhets prioriterade mål.....	4
Skolkurator	4
Prioriterade mål	4
Process/insatser	4
Resultat.....	4
Analys.....	4
Åtgärder för utveckling	5
Skolsköterskor	6
Prioriterat mål.....	6
Process/insatser	6
Resultat.....	6
Analys.....	6
Åtgärder för utveckling	6
Specialpedagog.....	7
Prioriterat mål.....	7
Process/insatser	7
Resultat.....	7
Analys.....	7
Åtgärder för utveckling	8
Talpedagog	9
Prioriterat mål.....	9
Process/insatser	9
Resultat.....	9
Analys.....	9
Åtgärder för utveckling	10
Familjecentralen	11
Prioriterat mål.....	11
Process/insatser	11
Resultat.....	11
Sammanfattande analys av barn- och elevhälsochef.....	12

Organisation

Barn- och elevhälsans övergripande uppdrag är att skapa en gynnsam och positiv lärandesituation för alla barn och elever i Karlsborgs kommun. Alla barn/elever skall få den stöd och/eller den utmaning de behöver i sitt lärande och i sin utveckling för att nå skolans strävansmål samt läroplanens kunskapskrav. Våra insatser och aktiviteter riktar sig mot familjecentral, förskola, grundskola och gymnasium i Karlsborgs kommun. Samtliga professioner har sina huvudsakliga arbetsuppgifter ute på respektive skola utom förskollärare och socionom som bedriver sina aktiviteter på familjecentralen.

Vår organisation ser ut enligt följande:

Lokaler

Vår gemensamma lokal finns på familjecentralen, Björkstigen 2, Karlsborg. Där arbetar socionom, förskollärare, talpedagog, barn- och elevhälsochef, skolkurator och specialpedagoger. Dessutom sker här verksamhet för barn upp till 6 år med föräldrar, samt föräldrautbildningar. Samtliga professioner har kontor och utgår från familjecentralen utom skolsköterskor och skolläkare som har mottagning på respektive grundskola.

Förutsättningar och organisation

Genom att ha en central Barn- och elevhälsa kan vi se helheten och medverka till att skapa lika förutsättningar för samtliga barn och elever i kommunen. För att detta ska kunna genomföras arbetar vi dels med att skapa gemensamma rutiner och riktlinjer. Vårt huvudsakliga verksamhetssystem är PMO och vi arbetar med skolans lärplattform Vklass.

Organisationen består av:

- Barn- och utbildningsnämnd
- Skolchef 100%,
- Barn- och elevhälsochef 75%,
- Specialpedagoger 155%,
- Skolsköterskor 155%,
- Skolkurator 150%,
- Talpedagog 50%
- Skolpsykolog 30%
- Skolläkare 10%,
- Socionom 50 %,
- Förskollärare 50%

All vår personal har semestertjänst med 40h/arbetsvecka. Barn- och Elevhälsan består av två ben, den ena är familjecentralen och den andra är elevhälsan.

Övergripande mål

Ett av Barn och utbildningsnämndens mål är att alla verksamheter ska arbeta hälsofrämjande med individens bästa i fokus och där samverkan ska ske såväl internt som externt.

Barn- och elevhälsans övergripande mål är att skapa en gynnsam uppväxt och positiv lärandesituation för alla barn och elever i Karlsborgs kommun. Alla barn/elever skall få det stöd och/eller den utmaning de behöver i sitt lärande och i sin utveckling för att nå förskolans strävansmål samt läroplanens kunskapskrav.

Respektive verksamhets prioriterade mål

Skolkurator

Prioriterade mål

“Vårt mål är att öka närvaron i skolan och arbeta med värdegrund.”

Process/insatser

- Workshop kring frånvarorutinen Mål HT-21 uppstart
- Fortsatt arbete kring att skapa årshjul och påbörja ett systematiskt arbete kring främjande och förebyggande arbete.
- Informera om stödmaterialet Tillsammans till pedagogerna varje läsår så att de kan informera eleverna på klassråd.
- Utveckla det skolkuratoriva arbetet Hjo-Ti-borg under VT-22

Resultat

- När det gäller frånvarorutinen ändrar vi från workshop till informationstillfälle på APT. Vi har haft ett informationstillfälle inför varje terminsstart.
- Årshjulet har fungerat på lågstadiet och samtalen med årskurs 4 är genomförda. Däremot har inte alla insatser genomförts på mellanstadiet och föräldramötena har inte kommit igång på låg och mellan. På högstadiet har insatser på föräldramöten gjorts digitalt årskurs 7 samt filminspelning för årskurs 9. Däremot har vi inte deltagit på föräldramöten i årskurs 8. Carina träffade arbetslagen på höstterminen och presenterade årshjulet, men alla arbeten har inte gått att genomföra. Under pandemin har det inte varit möjligt att genomföra Youth Aware of Mental health (YAM). Det här läsåret har det dock kommit igång, men genomfördes med årskurs 9 istället för årskurs 8. Anledningen till det är för att kompensera för de elever som inte har fått YAM under pandemin.
- Stödmaterialet Tillsammans är presenterat för personalen på högstadiet två gånger samt för vårdnadshavare till elever i årskurs 6 inför att de börjar årskurs 7. En del pedagoger har informerat sin klass om stödmaterialet på klassråd, men inte alla. Moa och Anna-Karin har även informerat eleverna i årskurs 6 om materialet.
- Skolkuratorerna i HjoTiBorg har träffats vid tre tillfällen under vårterminen. Samarbetet fungerar väl och är nu implementerat.
- Att samverka mellan skolkurator på högstadiet och elevcoach fortsätter när det gäller att möta framtida årskurs 7 känns idag som en naturlig del av det främjande arbetet.

Analys

När det gäller frånvarorutinen och stödmaterialet Tillsammans har vi, förutom det som ovan beskrivits, även tänkt att vi presenterar det för ny personal som börjar under pågående termin. Att vi presenterar rutinen och materialet är för att personalen ska vara uppdaterad och trygg i

hur de kan agera. Tanken var även att de skulle presentera Tillsammans för eleverna, men ser att det har glömts bort i vissa klasser. Detta gör att vi tror att det är viktigt att vi i vår profession går ut i respektive klass på högstadiet för att presentera materialet. Det som var nytt för i år var att vi presenterade materialet även för blivande årskurs 7. Vår förhoppning är att eleverna därmed ska ha fler redskap med sig då vi vet att det blir en större press när de börjar årskurs 7. Gällande frånvarorutinen ser vi att personalen har tagit till sig rutinen och agerar utifrån den. Detta leder till färre frånvaroutredningar för oss.

Utifrån att inte alla arbeten i årshjulet har gått att genomföra ser vi att det är viktigt att samverka mer med pedagogerna vid läsårsstart. Detta för att kunna göra förändringar i vårt årshjul som synkar med den nya läroplanen och pedagogernas planering. Det är även viktigt att blivande årskurs 9 samt årskurs 8 får YAM under kommande läsår. Det kommer att innebära en större arbetsbelastning för YAM instruktörerna. De arbeten som däremot har genomförts i klasserna tycker vi har fallit ut väl. Eleverna har varit positiva och uttrycker att de har lärt sig nya saker. Förändringar beror på många saker och vi tror att vi har varit en del av den. På grund av detta är det av största vikt att vi fortsätter utveckla det främjande och förebyggande arbetet.

Samverkansarbetet mellan skolkuratorerna HjoTiBorg tror vi kan ha en positiv inverkan på vårt arbete på flera vis. Vi får tid att diskutera rutiner och arbetsätt, vilket ger våra elever en likvärdighet i stödet de får.

Åtgärder för utveckling

- Öka samverkan med pedagogerna utifrån nya läroplanen samt för att säkerställa att de aktiviteter som finns i årshjulet kan utföras och är relevanta utifrån kursplanerna.
- Bredda samverkan för skolkuratorerna i Karlsborg för att överbrygga mellan årskurs 6 och årskurs 7.
- Stärka samverkan mellan skola, familjecentral och IFO via gemensamma dagar med workshops och dilemmaövningar.

Skolsköterskor

Prioriterat mål

“Främja hälsa och förebygga ohälsa så att eleverna når sina individuella studiemål”

Process/insatser

- Ta fram rutiner speciellt riktade för elevhälsans medicinska insats (EMI).
- Samarbete mellan skolsköterskorna i Karlsborg cirka en gång per månad
- Kompetensutveckling.
- Regelbundna hälsosamtal.
- Vaccinationer.
- Förmedla vidare inhämtade kunskaper.

Resultat

Som ett resultat av att regelbundet arbeta med rutinerna, blir det en del av det systematiska kvalitetsarbetet för EMI inom barn- och elevhälsan i Karlsborgs kommun.

Som ett resultat av att, i princip alla planerade hälsosamtal är genomförda, har vi kunnat identifiera tecken på ohälsa och även sett att samtalen är efterfrågade av eleverna.

De enstaka samtal som ej ännu är genomförda, har en särskild planering för genomförande.

Analys

Så fort vi mött en arbetsuppgift vi inte har en rutin på, har vi skrivit en ny.

Genom att vi förbättrat rutinerna och satt kvalitetsarbetet i fokus, har vi också upptäckt att det saknas rutiner för flera arbetsmoment som styr vår verksamhet. Dessa rutiner har vi inte mandat att besluta om.

Åtgärder för utveckling

- Tydliggöra vårdgivaransvaret.
- Tydliggöra gemensamma rutiner för kommunen tex avvikelser.
- Ta fram ett ledningssystem och genomföra utbildning inom detta.

Specialpedagog

Prioriterat mål

Arbeta för likvärdiga pedagogiska utredningar och kartläggningar som säkerställer rektorsbeslut kring rätt insatser.

Process/insatser

- Utgått ifrån Allmänna råden samt Stödinsatser i undervisningen från Skolverket.
- Granskat andra utredningar utifrån ett förbättringsarbete.
- Sett över tidigare arbeten som gjorts gällande extra anpassningar och dokumentation i PMO.
- Diskuterat och arbetat tillsammans på respektive enhet.
- Observationer i de teoretiska och praktiska ämnena.
- Samtal/blanketter med frågeställningar till elev, vårdnadshavare och personal
- Enkel scanning av läsa-, skriva-, räkneförmågor (taluppfattning, positionssystem). Om behov syns görs mer omfattade tester.
- Skriver samman utifrån insamlat materiel.
- EHT läser och ger återkoppling
- Underlaget scannas in i PMO.

Resultat

Insatser har genomförts på respektive enhet, men på olika sätt, utifrån olika förutsättningar. Förbättringar samt likvärdigheten har ökat utifrån kontinuerliga och gemensamma diskussioner på varje enhet.

De pedagogiska kartläggningarna utvecklas nu succesivt mot mer kvalitativt innehåll. Det har medfört ett större fokus på organisations- och gruppnivå.

Vi har bytt verksamhetsystem från lärplattformen V-klass till utökad funktion i PMO vilket har resulterat i att all dokumentation finns i PMO och säkerställer vårt arbete kring eleverna.

Analys

Specialpedagog/speciallärare möter berörd personal och diskuterar och beslutar kommande insatser i åtgärdsprogrammet.

Genom att elevhälsoteamet (EHT) träffas regelbundet minst varannan vecka kan flera kompetenser samverka utifrån mer underbyggda insatser.

Genom en grundligare utredning ökar möjligheten för rektor att ta väl underbyggda beslut som bidrar till en ökad möjlighet att nå kunskapskraven.

Vi har arbetat mycket på respektive enhet. Dock har vi under verksamhetsåret inte hunnit med att samordna diskussionerna över alla enheter. Detta är något vi har saknat och kommer ta med oss till nästa läsår som en förbättringsåtgärd för att öka likvärdigheten för alla enheter.

Åtgärder för utveckling

Vi bedömer att vårt utvecklingsbehov under 2022/2023 är att arbeta vidare med innehållet i de pedagogiska utredningarna för att sedan fortsätta med innehållet i våra åtgärdsprogram. Vi behöver skapa tillfällen under läsåret så att alla specialpedagoger och speciallärare kan utbyta erfarenheter/kunskaper för att skapa än mer likvärdiga pedagogiska utredningar.

Talpedagog

Prioriterat mål

Att öka kunskapen om visuellt stöd som alternativ och kompletterande kommunikation

Process/insatser

- Kompetensutveckling genom inläst litteratur och forskning, digitala föreläsningar, studiebesök samt nätverkssamarbete
- Kollegialt samarbete med kunnig, intresserad pedagog
- Sprida kunskapen i verksamheterna, riktat och övergripande

Resultat

Efter att ha inhämtat ny kunskap om olika visuella stöd på fler sätt har verktygslådan för att ge barnen och elevernas språkutveckling utökats. Att diskutera och prova materialet tillsammans med en annan pedagog gjorde att misstagen blev lärtillfällen och barnen, eleverna och pedagogerna fick material och information av bättre kvalitet. Vid kontakt med pedagogerna på förskoleavdelningarna och i skolklasserna samt genom träffarna i *Läsluft i förskolan* har de nya kunskaperna och konkret material kunnat spridas vidare till rätt verksamhet.

Analys

Eftersom valet av vilket visuellt stöd som har studerats har styrts av barnens/elevernas behov så har det oftast gett resultat direkt. Att läsa in något som inte varit relevant hade varit slöseri med tid. Däremot, hade det funnits mer resurser så hade fler barn och elever med språklig sårbarhet fått ta del av relevant visuellt stöd.

Att ha ett kollegialt utbyte i ämnet var mycket värdefullt men att skapa tillfällen att träffas under pågående verksamhet var svårt. Att se över hur kompetensutveckling ska ske effektivt över tid är en viktig fråga som tål att tänkas på.

Forskning visar att det finns ca 1-2 elever i varje klass som har en språkstörning. Utöver detta finns det barn som har någon form av språklig sårbarhet till exempel annat modersmål, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som vi vet gynnas av visuellt stöd som alternativ och kompletterande kommunikation. I resursen som talpedagog sprids material och information om visuellt stöd. En svårighet är att få till träffar med berörd personal, mer resurser behövs för vidare utveckling. Under året har alla pedagoger fått tillgång till bildstödsprogrammet ”Widgit Online”. Dock betyder det inte att alla använder det på ett sätt som skulle kunna stötta barn och elever i sitt språkande.

Åtgärder för utveckling

Att vara ihärdig och fortsätta sprida information och material som kommer rätt barn och elever till del samt att utöka och identifiera fler områden som skulle gynnas av bildstöd, ex elevhälsa och familjecentral.

Familjecentralen

Prioriterat mål

Tydliggöra och uppdatera verksamheten utifrån centrala och lokala dokument.

Process/insatser

- Kompetensförsörjning genom att ta del av centrala dokument' för Familjecentraler.
- Genomgång och uppdatering av årshjulet.
- Diskussion kring och uppdatering av checklistor/dokument kopplade till årshjulet.
- Strukturera dokumenten i Teams och att länkar till webbsidor ska finnas.

Resultat

Vi tog del av aktuella dokument och det blev en bra vägledning i det fortsatta kvalitetsarbetet. Genomgång av och uppdatering av årshjulet är utfört.

Diskussion kring och uppdatering av checklistor/dokument kopplade till årshjulet är påbörjat. Dokumentet "Frågor/information inför föräldraskap" har vi aktivt börja använda. Vi upplever att det medfört en trygghet för oss personal samt att det blir en tydlighet för föräldrarna.

Frågor som ställs till alla blir enklare att ställa och mindre laddade utifrån ett färdigt formulär. Dessa delar tillsammans gör att det blir likvärdighet och mer professionellt.

Vi har inte påbörjat arbetet med att strukturera dokument i Teams och inte heller länkarna på webben.

Analys

Efter att en kollega varit föräldraledig samt två år av pandemi, behövde vi göra ett omtag kring vår verksamhet. Diskussionerna kring årshjulet gör att det blir tydligt för oss vad vi vill ska ingå i vår verksamhet. Detta ledde oss vidare i vad som skulle bli nästa steg med checklistor/dokument. Det har också tydliggjort att vi bör se över våra informationskanaler och att säkerställa att vi så långt det är möjligt når ut till vår målgrupp. Under våren har det inte funnits möjlighet att fortsätta detta arbete i den takt vi önskat på grund av ökad efterfrågan från bland annat föräldrar som sökt föräldraskapsstöd. En annan orsak är att det varit vårt att få till våra möten som är en förutsättning för att ta arbetet vidare.

Arbetet med årshjulet samt checklistorna har gjort arbetsgången tydligare för oss personal.

Familjecentralens verksamhet har anpassats och utvecklats efter pandemin. Processen har gett oss en större samsyn och en vidareutveckling har skett och pågår.

Arbetet gör att verksamheten blir mer överskådlig för utomstående.

Åtgärder för utveckling

Processen är påbörjad med årshjul, checklistor, informationskanaler och kommer fortsätta utvecklas. Vi vill i nästa steg prioritera att se över våra informationskanaler och att säkerställa att vi så långt det är möjligt når ut till vår målgrupp.

Sammanfattande analys av barn- och elevhälsochef

En första analys utifrån Barn och utbildningsnämndens mål samt vårt övergripande mål är att samtliga professioner har arbetat och utvecklat sitt arbete emot dessa mål. Det har arbetats med årshjul inom flera professioner för att få till ett systematiskt kvalitetsarbete utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Dels har det handlat om utvärderingar av det arbete som genomförts och vad som har varit bra och vad som behöver förbättras och därifrån reviderats inför nästa årsarbete. Dessa utvärderingar har varit mycket givande och diskussionerna har lett till flera olika samverkansformer inom vår Barn- och elevhälsa både internt och externt med till exempel Hjo och Tibro.

Vikten av att rutiner med mera finns har uppmärksammats utav flera professioner för att säkerställa ett likvärdigt arbete i kommunen för samtliga berörda. Det medverkar till ett säkrare arbetssätt för anställda samt en tydlighet i mötet med våra barn, elever, vårdnadshavare samt övrig personal. Likvärdiga rutiner som revideras utifrån uppkomna behov och som följs i det dagliga arbetet är en del i det stöd som ges för att våra barn, elever ska få förutsättningar att nå strävansmålen samt kunskapskraven i förskola/skola.

Regelbunden information till berörda är viktigt för att få till ett kontinuerligt arbete kring de rutiner som är framtagna samt för att få till en utveckling kring nya arbetssätt utifrån olika barn, elevers olika problematik. Information kan också ske genom att förevisa hur ett förändrat arbetssätt till exempel med bildstöd kan utföras och därmed bidra till barn och elevers kunskapsutveckling.

Samverkan inom professionerna har också visat på att det saknas och behövs ett ledningssystem där vi kan skriva in våra avvikelserapporteringar bland annat. Vi har i dag olika system men inget av dessa är anpassade utifrån våra behov. Detta är ett utvecklingsområde som vi påbörjat med stöd av vår utvecklingsledare.

Samverkan har också skett i arbetet med pedagogiska utredningar för att utöka säkerheten för rektor att kunna ta rätt beslut gällande vilka stödinsatser eleverna behöver för att få så bra förutsättningar som möjligt för att nå kunskapskraven. Arbetet är på gång och har skett på respektive enhet men kommer förbättras än mer genom ett utökat samarbete mellan samtliga enheter.

En viktig analys av årets arbete är att vi har flera samverkansformer men vi behöver se över helheten i kommunen. Det gäller både vårt interna samarbete samt externa för att få en tydligare överblick samt kunskaper kring hur och om vad vi behöver samverka kring. Detta är en del i vårt arbete inom Partsamverkan där vi har påbörjat en analys, sammanställning om vad vi har i vår kommun.

De två skolpsykologer vi haft anställda mellan HjoTiBorg har slutat och inga nya har tillsatts i skrivande stund. Under en tid har vi haft två skolpsykologer anställda på konsultbasis. De har utfört de uppdrag som varit mest akuta samt genomfört handledningar. Vi har bestämt att fortsätta med detta under höstterminen samtidigt som vi kommer gå ut med en ny ansökan för att kunna tillsvidare anställa två skolpsykologer för HjoTiBorg. Utifrån denna förändring så har det inte genomförts något systematiskt kvalitetsarbete gällande skolpsykologens arbete.

Ett samarbete mellan chefen på Närhälsan i Karlsborg och Barn- och elevhälsan i Hjo, Tibro och Karlsborg har medfört att vi har samma skolläkare i HjoTiBorg. Det har varit ett mycket givande och positivt samarbete med Närhälsan och den nya skolläkaren. Detta leder också till ytterligare en extern samverkan med våra grannkommuner som medför än mer likvärdighet och säkerställer ett hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt.

Ett annat utvecklingsområde som jag ser fram emot inför nästa läsår är vårt utökade samarbete med IFO. Vi har bokat in ett första möte i augusti där personal ifrån Barn- och elevhälsa samt IFO ska påbörja arbetet kring hur en Karlsborgs modell kan se ut för att säkerställa så att inget barn/elev/familj behöver hamna mellan stolarna.

Ann-Helene Kristoffersson
Barn och elevhälsochef

Karlsborg 2022-07-08